

# Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI  
NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:  
VUCHETICH ENDRE DE

Előfizetési árak: Temesvárott és vidéken házhoz kézbesítve havonként 60 lei, negyedévre 160 lei, félévre 300 lei, egész évre 600 lei. — Külföldön havonként 90 lei, negyedévre 250 lei, félévre 450 lei, egész évre 900 lei, postai kézbesítéssel együtt. Állami tisztviselők és nyugdíjasok 20% kedvezményt élveznek.

Közreműködés és kiadóhivatal: Timișoara, Piața Sf. Gheorghe (György-ter) 4. Telefonszám: Reggeltől este kilenc óráig 252, délután 10 vagy 2-42. Egyes szám ára: 4 lei, Bukarestben 5 lei, Magyarországon 20 fillér, Ausztriában 20 garas, Jugoszláviában 10 dinár, Csehszlovákiában 1 Čk. Hirdetések díjszabás szerint.

928 / PÉNTEK / JANUÁR 27

ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIȘOARA, IV. ÉVF. / 21. SZÁM

## A Bánság

### ügyei a parlament első ülésén

#### Interpelláció a szentgotthárdi fegyvercsempészes ügyében — Megvizsgálják a milliós gyógyszerrendelés ügyét — A nemzeti parasztpárt propagandája és az antiszemita pártok bomlása

Bukarest, január 27.

A politikai életben tegnap ismét megkezdődött az aktív munka. A kormány tagjai minisztertanácsot tartottak, ezt követően pedig a parlament a karácsonyi szünet után újból megkezdte működését. A minisztertanács délelőtt ment végbe és azon a kormány tagjai megállapították a Curtea de Argeșben szombaton megtartandó rekviem programját. Délelőtt tíz óra-

különvonat indul a miniszterekkel, a parlament tagjaival és az állam magas dignitáriusaival az elhunyt király nyugóhelyéhez. Ebből az alkalomból a parlament szombaton ülést nem tart.

Ma érkezik Bukarestbe Elena anyahercegnő, akit a pályaudvaron Brătianu Vintila miniszterelnök és Duca belügyminiszter fogad. Pénteken délután tér vissza Belgrádból Mária özvegy királyné Elena a herecegnővel.

A minisztertanács folyamán ezután Brătianu miniszterelnök közölte, hogy Popescu Agripa jövedéki vezérigazgató állásáról lemondott. A minisztertanács Popescu utódjává Malcoti gyufagyári igazgatót nevezte ki. Nistora csernovici lakáshíányt tette szóvá. Ezt követően a minisztertanács megállapította a parlament munkaprogramját.

A kamara elé elsősorban a pénzügyminisztérium reorganizálásáról szóló javaslat kerül, majd az anyakönyvvezetés reformját tárgyalják.

A szenátus viszont elsősorban a járásbírók reorganizálásáról szóló javaslatot veszi tárgyalás alá, ezután pedig a kultuszreform kerül sorra. Anghelescu közoktatásügyi miniszter február hó ötödikén nyújtja be a középiskolai oktatás reformjáról szóló javaslatot. A minisztertanács végül folyó ügyeket intézett el.

A kamara tegnap délután három órakor tartotta meg a karácsonyi szünet befejeztével első ülését, amelyet Saveanu elnök nyitott meg. A kormány tagjai közül Duca, Tatarescu, Popescu Stelian, Anghelescu és Nistor miniszterek voltak jelen.

Az első felszólaló Brudariu Adrian dr. bánsági képviselő volt, aki a bánsági telekfelosztások ügyében emelt szót.

Joanitușu Pompil követelte Filipescu Ignác földművelésügyi felügyelő elmozdítását és törvényhozási intézkedéseket kért a lakáskérdés ügyében.

Pop Cicio István felvilágosítást kért abban az irányban, hogy miért késik a kisántant államainak már korábban beharangozott demarsa a szentgotthárdi fegyvercsempészes ügyében. Duca helyettes külügyminiszter azonban válaszolt és utalt arra, hogy Pop Cicio érdeklődése nyilván annak tulajdonítható, hogy nem ismeri a kérdést, amely nem szerepelhet a Népszövetség napirendjén előbb, mint a márciusi ülésszakon. Eppen ezért a kisántant egyik állama sem tartotta szükségesnek a tulságos sietést azoknak az érdekeknek a védelmében, amelyeket a legteljesebb energiáival meg is fognak védeni.

Istrate Micescu interpellációt jelentett be a miniszterelnökhöz a nemzeti parasztpártnak külföldön az ország megrágalmazására indított akciója ügyében. Kérdezte a kormányt, hogy milyen intézkedéseket tart szükségesnek az ország magasabb érdekeinek védelmére és egyben kérte interpellációjával kapcsolatban a sürgősség kimondását. Saveanu elnök ezután szavazásra tette fel a kérdést, mire a kamara hozzájárult ahhoz, hogy Micescu ma ebben az ügyben interpellálhasson.

Tatarescu István interpellációt jelentett be a romániai aviátika problémájával kapcsolatban.

Ezzel a kamara első ülése véget ért, majd a képviselők a szekciókba vonultak. Ott megvitatták az ellenzéknek azt a javaslatát, hogy

a parlament Lupas volt miniszter gyógyszer rendelése ügyében vizsgáló bizottságot küldjön ki. A szekciókban ezt a javaslatot egyhangúlag elfogadták

és az a legközelebbi ülésen a plénum elé kerül. Délután fél hat órakor a kormánypárt tagjai a külügyminisztériumban értekezletet tartottak.

Politikai megbeszélésre gyűltek össze tegnap délelőtt tizenegy órakor a nemzeti parasztpárt parlamenti csoportjának tagjai is és az értekezleten Maniu Gyula elnökölt. Az ülésen a párt parlamenti taktikáját, valamint parlamenten kívüli akcióját tárgyalták meg. Kormánybuktató akciója során

a nemzeti parasztpárt az ország területén hat nagy tartományi gyűlést tart, amelyek a március hó negyedikén rendezendő gyulafehérvári nagygyűlésen fognak kulminálni.

A politikai életben élénk figyelmet váltott ki az antiszemita liga megmozdulása, amelynek jasi szervezete tegnap ünnepelte Cuza professor születésének hetvenedik évfordulóját. Ez alkalommal Cuza elhatározta, hogy nyugugalomba akar vonulni, Cuza hívei ezt az alkalmat arra kívánták felhasználni, hogy

a bomlásnak indult romániai antiszemita pártokat ismét egy fedél alá hozzák és így formán megerősítsék a romániai antiszemita mozgalmat.

Az antiszemita liga tudvaleg az utóbbi időben három pártra oszlott. Az egyik Cuza professor vezetésével áll, a második Catuneanu kolozsvári egyetemi tanár irányítására hallgat, a harmadik pedig Zelea-Codreanu és Motu úrkezezők vezetésével működik. Cuza professor azonban csak azzal a feltétellel hajlandó együttműködni az elszakadt csoportokkal, ha a disszidensek vezetői nem vesznek részt a LANC vezetésében és abból kilépnek. Ilyen körülmények között az együttműködés valószínűleg lehetetlenné válik és az antiszemita izgatás, valamint ennek hatása tompulni fog.



# Sok milimári

## többezer liter tejet hoz naponként Temesvárra, de fűtyül az egészségügyi szabályokra és a makszimális árakra

Temesvár, jan. 26.

Temesvárott a város lakosságának tejjel való ellátása a lehető legrosszabb és legszerencsétlenebb. A háboru előtt a városi tejközpont elég türethetően szolgálta hivatását. A tejes kocsik hajnalban indultak a város minden részére és a lakosság lezárt üvegekben, házhoz szállítva kapta meg a maga tiszta, pasztörizált tejét. Azóta azonban a helyzet lényegesen változott és pedig hátrányosan. A nagy uradalmak, melyek a városi tejközpontnak a tejet szállították, az agrárreform következtében megszűntek.

Ma a városi tejközpont napi kétezer liter tejet is alig tud felhajtani. Ezt a tejmennyiséget is csak kisgazdáktól kapja, aminek az a következménye, hogy a sokféle tej, melyet összeöntenek, zagyvalékokat ad, amely forralás közben gyakran összefut.

A lakosságnak az a kényelme, hogy a városi tejet a lakásra szállítanák, régen megszűnt. Így nincsenek zárt üvegek sem, amelyekben kiki a tejét megkaphatná. Ami azonban még ennél is rosszabb, a városi tejközpont gépei, különösen szterilizáló és pasztörizáló berendezései teljesen elromlottak. A városi tejközpont, melyet minden hozzáértés és kereskedelmi érzék nélkül vezetnek, jelentős ráfizetéssel dolgozik. Ezért a város már azzal a tervvel foglalkozott, hogy addig is, amíg a teljes átszervezés bekövetkezik, a városi tejközpontot bezárja. Ettől a tervtől azonban mégis elállott és

**elhatározták, hogy egyelőre pasztörizálás nélkül juttatják a tejet a közönséghez olyan állapotban, ahogy azt a termelőtől átveszik.**

Kétezer liter körül kap naponta a városi tejközpont tejet, melyet elsősorban a szegényháznak, az internátusoknak, a kórházaknak és az állami gyermekmenhelynek juttat. Azonban ezek az intézmények nem kapják meg a szükséges tejmennyiséget, mert valamiképp csak kell juttatni a közönségnek is.

A városi tejközpont tehetetlensége miatt a városi lakosság tejjel ellátása majdnem teljesen a faluból bejövő milimárikra van bízva. Temesvárott százezer ember él. Hozzávetőleges számítás szerint ez harmincezer család, amelyek átlag naponta egy liter tejet vásárolnak. Ez napi harmincezer litert jelent. Ilyen mennyiség mellett a városi tejközpont kétezer liter teje tevénytől pocsolja a tengerhez képest. Naponta ezer meg ezer milimári — asszony és férfi — érkezik hatalmas pléhkanakkal Temesvárra.

A makszimális árakról szóló rendelet megállapítja, hogy a piacon a lefőzött tej ára literenként három lei, a teljes tej hat lei, ugyanez a tej házhoz hordva hét lei.

**Ez az ármakszimálás nem egyéb jámbor óhajnál. Papiroson az urak ezt a városházán a zöld asztal mellett igen szépen kiokumálták, azonban a sok milimári erre egyszerűen fűtyül.**

De ne nézzük csak az árat, hanem a minőséget is. Hogy a minőség milyen silány, arra a tejjel adnak feleletet. A tisztí orvosok időnkint hol egyik, hol a másik városba vezető uton megállítják a milimárikát és megvizsgálják a tejuket. Ilyenkor száz milimári közül hetvenet kísérnek be a telekbiroságokra, ahol jegyzőkönyvet vesznek fel velük és bírságot rónak ki rájuk. Ilyenkor nagy tejmennyiségeket öntenek ki. Csakhogy a tisztí orvosok nem végezhetnek naponta ilyen tejjel, amely hajnal-

tól késő délelőttig tart. Így aztán naponta rengeteg gyenge, főzött és vizet tejjel kerül Temesvárra. Különböző hitvány takarmánnyal etetett és beteg tehenek tejét összeöntik s úgy gondolják, hogy jó lesz az a városi népeknek.

**A városi nép pedig veszi ezt a tejet és sokszor nem tudja megérteni, hogy honnan kap különböző betegséget, fertőzést, kiütést.**

Valóságos csoda, hogy ilyen rossz és áldatlan tejjel ellátás mellett Temesvárott nem dühög állandóan valamely járvány. Igazán elmondhatjuk, hogy Isten őrökdi felettünk, mert a hatóságok tulterhelt munkájuk mellett erre képtelenek, a milimárik pedig nem törődnek a városi nép egészségével, hanem csak a pénzére vadász-

nak, amelyből egymásután vásárolnak maguknak házat és földet.

**A mult esztendőben tejkihágás miatt kétezer esetben szabtak ki büntetést, több mint egy negyed millió összegben. A milimárik legfeljebb egy napig bosszankodnak ezen,**

mert a következő napokban aztán még több vizet tesznek a tejbe, hogy behozzák az egy napi kárt, mert tudják, hogy eltelik egy-két hét, amíg ismét tejjel lesz.

Ezen a szerencsétlen, lehetetlen és a közegészségre felette káros tejjelátáson változtatni kell. Nem zérhetjük nyugodtan, hogy gyermekeink a rossz tejjel a betegségek csiréit szedik magukba. Itt az ideje, hogy tegyünk valamit.

Kubán Endre.

## Négy országon át bujdosott a temesvári éjszakai élet sikkasztó lovagja, míg a román határon önként jelentkezett és letartóztatták

Temesvár, jan. 26.

A bukaresti petroléumértékesítő társaság temesvári fióktelepének volt vezetője, Dimitrievici Miklós, 1926. év december hó tizenkettedikén közel egymillió lei sikkasztása után Temesvárról nyomtalanul eltűnt. Dimitrievici ismert alakja volt Temesvár éjszakai életének. Eltűnése után kiadatási eljárást indítottak ellene Budapesten és Bécsben is, azonban a hivatalos megkeresésre nem jött válasz és már azt kellett hinni, hogy a sikkasztónak sikerült Amerikába szöknie. Időközben Constantino-vici városi főszámvevő, mint hites könyvszakértő megállapította, hogy a sikkasztott összeg egy milliót tesz ki. A vizsgálóbíró bünygyi zárlatot rendelt el Dimitrievicinek Karánsebes környékén levő házára és földjére, amely azonban nem fedezi a kárt. Hétfőn Dimitrievici váratlanul jelent-

kezett a keresztesi határrendőrségnél, ahol elmondta, hogy kiesoda és kérte, hogy kísérik Temesvárra. Dimitrievicit a temesvári állambiztonsági hivatal közvegi nyomban az ügyészségre kísérték. Kihallgatása során elmondta, hogy Temesvárról Magyarországra szökött, ahol állítólagos kémkedés miatt hosszabb ideig volt letartóztatva, majd Ausztriába, Csehszlovákiába, végül pedig Jugoszláviába került. A pénze közben elfogyott, megunt a hontalanságot is és ezért elhatározta, hogy hazajön és tisztázza magát. Így került Keresztesnél a határra. Kihallgatása folyamán tagadta, hogy egy millió leit sikkasztott volna és kijelentette, hogy egész jelentéktelen szabálytalanságokat követett csak el és a hiányzó összeg is jóval kisebb. Safirescu vizsgálóbíró a kihallgatás után kihirdette előtte a vizsgálati fogságot.

## Megfertőzi

**a levegőt egy temesvári börgyár, melynek kitelepítését kérik a környék lakói**

Temesvár, jan. 26.

Törvény írja elő, hogy a város területén minő gyártelepeket szabad létesíteni. Olyan gyárakat, melyek büzt, kellemetlen gázokat és nagy füstöt terjesztenek és ezzel ugy a közegészségre, mint pedig a köztisztaságra károsak, a város területén semmi körülmények között nem szabad építeni. Ennek dacára a kolozsvári Kormányzó Tanács idején a temesvári Ürményi-féle börgyár mégis engedélyt kapott, hogy a Bega-balsonon létesíthesse a telepet.

**A környékbeli lakosság előre tiltakozott az engedély megadása ellen, a városi tanács nem is véleményezte azt kedvezően, de Kolozsvárott az engedélyt mégis megadták.**

A gyár aztán nemsokára felépült és megkezdte üzemét. Alig hogy ez megtörtént, az egész környék levegője

valósággal pestises lett. Olyan büztáradt az egész környéken, hogy az türethető volt. Hiába esukták be az ajtókat és ablakokat, a börgyártás orrfacsaró illata behatolt a lakásokba. Az udvaron és kertekben való tartózkodás pedig teljesen lehetetlenné vált. A gyár által irritált lakosság panaszt tett a város főorvosi hivatalában, amelynek megbízásából Pinte a Vazul dr. tisztí orvos a helyszínre ment és vizsgálatot tartott. A vizsgálat megállapította, hogy annak idején tévesen adták meg a gyárnak az engedélyt, azonkívül kiderült az is, hogy a gyárban nem tartják be azokat az előírásokat, melyek a börgyártásnál a büzt terjedésének megakadályozása szempontjából kívánatosak. A gyár vezetősége akkor arra kötelezte magát, hogy bizonyos be rendezéseket fog alkalmazni, melyek a büzt elnyelik, azonkívül a gyár-

## MALNÁSI MÁRIA FORRÁS

Természetes alkalikus sósgyógyviz.  
Gyomorégést azonnal megszüntet.

A legjobb nyálkaoldó gyógyszer.  
Mindenütt kapható.

Kutkezelőség: Brassó.

1723

Főlerakat: KARDOS MIKLÓS, Timișoara Str. Vladimirescu 30

telep köré három méter magas fala húzat. Ugyancsak akkor kijelentett a gyár vezetősége azt is, hogy a gyárat 1928-ig kitelepíti a módosi hí közelébe.

Évek multak el, elkövetkezett 1928 és nemesak hogy a gyárat nem telepitették ki, hanem az előirt rendszabályokat sem alkalmazták. A megfőtött környék levegőjében élő lakosság most újra lépéseket tesz a gyár eltávolítása ügyében. A Rózsa, Csillag, Zrinyi és Preyer-utcaák, valamint a Bega-balsor lakossága együttesen tiltakozik a gyár egészségpusztító üzeme ellen. A körzetben körülbelül százhusz ház van, melyekben hozzávetőlegesen négyszáz család lakik. Ha családonként csak három személyt veszünk, akkor már ezerkétszáz lélekről van szó.

**Terjedelmes memorandumot készítettek, amelyet az érdekeltek most aláírnak. A memorandumot még ezen a héten küldötség adja át Georgevici Lucian dr. főpolgármesternek.**

azonkívül másolatban közlik azt a városi főorvosi hivattal, a városi mérnökséggel és az állandó választmány tagjaival. Remélik, hogy ennek a tömegtiltakozásnak meglesz az eredménye és ha a város nem is kötelezi a börgyárat, hogy a városon kívüli területre települjön le, de mindenestre rászorítja olyan intézkedésekre, melyek megakadályozzák azt, hogy a levegő ezen a környéken továbbra is romlott, büzös legyen.

## Temetés

**amelyen véres harc folyt a koporsóért**

Zenta, jan. 25.

Véres botrány játszódott le Zentán egy zsidó temetés alkalmával. Neu Hermann, a zsidó hitközség alkalmazottja nyolevannégy éves korában meghalt és a hitközség elöljárósága elhatározta, hogy az elhunytat, aki ötvennégy évig állott a hitközség szolgálatában, a maga halottjának tekintik és nagy gyász pompával temeti el. Ekkor azonban váratlanul megjelent a zentai szefárd hitközség három tagja, aki bejelentette az elhunyt végső akaratát, hogy ősi zsidó rítus szerint holttestét ne gyászkoicin vigyék a temetőbe, hanem a hitközség legjámorabb tagjai vállukon vigyék. Ebből vita támadt, amely a temetés alatt botrányra fajult. A gyászbeszéd után mintegy husz ember előrohant a tömegből, az elöljáróság tagjait eltuszkolták a koporsótól, amelyet már közben a gyászkoicin helyeztek, onnan a koporsót erőszakkal levették és gyalog akarták vele a temetőbe indolni. Erre általános dulakodás támadt, a koporsót háromszor sikerült a gyászkoicin helyezni, de onnan mindannyiszor újból leemelték az ellensoporthoz tartozók. Közben a verekedés annyira elfajult, hogy Gánu Hermann kereskedőt az egyik izgatott hívó úgy megütötte, hogy orrán-száján eleredt a vér. Többen a rendőrségre siettek, mire azonban a rendőrök megérkeztek, a koporsót az elhunyt állítólagos végső rendeletének a végrehajtói a templomudvaron keresztül vállukon a temetőbe kivitték.

## Üzletátvétel.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy én a Dom-tér 4. szám alatt

**Kerschek és Kubicsek**

név alatt ismert vaskereskedést átvetem és azt a régi néven kibővitve tovább vezetem.

A n. é. közönség szives támogatását kérve

teljes tisztelettel

**Ottmár Fink**

# Titulescu Rómában

## kezdi meg Románia külpolitikájának alakulására nagy fontossággal bíró tárgyalásait

Temesvár, január 26.

Titulescu külügyminiszter mintegy két héttel ezelőtt megrongált egészségi állapota helyreállítására San Remóba utazott. A külügyminiszter külföldi pihenése kapcsolatban volt azzal a minuciózus részletekig kidolgozott programmal, amely szerint látogatást fog tenni Olaszországban, Franciaországban és Németországban is. Utjának ez a része már hivatalos jelleggel bír, mert ezen államok külügyminisztereivel nagyjelentőségű politikai tárgyalásokat folytat. A külügyminiszter tegnap már megérkezett Rómába és ezzel diplomáciai küldetésének első fázisa kezdetét vette. Nem véletlen az, hogy Titulescu először Rómába ment és innen utazik Franciaországba, majd Németországba.

Ismeretesek azok az ellentétek, amelyek egyrészt Olaszország és Franciaország között állanak fent, másrészt pedig Jugoszlávia és Olaszország között teszik lehetetlenné egy barátságosabb viszony kifejlődését.

Romániának, mint a kisántant egyik államának, nem lehet közömbös az, hogy a kisántant egy másik állama, amely egyben szomszédja is, állandóan a legfeszültebb viszonyban él egyik hatalommal, amelyhez viszont Romániát fűzik gazdasági érdekek. Ép most leplezték le, hogy Franciaország hónapokon keresztül hadianyagot és hadiszereket szállított Jugoszláviának. Ezen hadiszállításoknak a célja nyilvánvalóan Olaszország ellen irányult, amely Albániában akarja megvetni lábát és így befolyást gyakorolni a balkáni politika alakulására. Titulescu San Remóból való elutazása előtt nyilatkozott a sajtónak és ezen nyilatkozatában többek között azt állította, hogy Albánia függetlensége létérdeke a balkáni államoknak.

Ezek után érthető, hogy az olasz lapok — mint Rómából táviratozók — bizonyos udvarias, de nem nagyon lelkes cikkeket méltatják Titulescu római látogatásának jelentőségét.

A Lavoro d'Italia szemére hányja a bukaresti kormánynak, hogy fontosabbnak tartja Párist Rómánál és ebben példáját követi az egész kisántant. Averescu kormánya idején Olaszország elismerte Bessarabiának Romániához való csatlakozását. Ennek esérébe most létre kellene volna jönnie az olasz-román gazdasági szerződés megújításának, ami azonban elmaradt. Titulescu olaszországi tartózkodásakor saját szemével megláthatja, hogy Róma nem törekszik a Balkánon és a Duna mentén előjogokra, csupán a rend biztosítását akarja ott elérni.

A lap azzal végzi cikkét, hogy Titulescu sokat tehet az elposztolt idő pótlására és a kereskedelmi tárgyalások megindítására. Valamennyi lap közli Titulescu fényképét és életrajzát. Az Impero szerint a sokat emlegetett fajrokonságnak a gyakorlati politika terén is érvényesülni kellene. Ehez azonban szükséges, hogy a természeti kincsekben gazdag Románia szakítson eddigi Duna-politikájával és pedig, ha ez szükséges, akár áldozatok árán is.

A Giornale d'Italia Titulescuról írva azt mondja, hogy Titulescuról úgy beszélnek, mint új emberről, aki reprezentálni képes új Romániát és az új román politikát.

Szeretnők remélni, hogy ezeknek a híreknek igazuk van és a román külügyminiszter nem lesz olyan, mint amilyenek eddig ismertük.

Mint hogy mi ígéretek helyett csakis reális cselekedetekben hiszünk, véleményünket csak a kisántant legközelebbi értekezlete után fogjuk nyilvánítani.

Titulescu tegnap meglátogatta Mussolini olasz miniszterelnököt, akivel hosszas tanácskozott. Románia nevében állítólag egy, a támadást kizáró egyezmény megkötését ajánlotta fel Olaszországnak, erre az ajánlatra azonban még nem kapott választ. Szóba került a két kormányfő között a magyar optánsper is. Titulescu nagyon szeretné elérni,

hogy Olaszország ebben az ügyben barátságosabb magatartást tanúsítson Románia iránt.

Egyes lapoknak az a híre, mintha a szentgotthardi fegyveresepítés ügyét is szóba hozta volna Titulescu, nem felel meg a valóságnak.

Miután az optánsper ügyében akarja kedvezőbb állásfoglalásra bírni Olaszországot nem lett volna oportunos, hogy a szentgotthardi ügyben való erőyes fellépéssel esetleg ezeket a kilátásokat veszélyeztesse.

## Morfium és kés

### segítségével véget vetett életének egy tekintélyes resicai kereskedő, mialatt a felesége Temesvároft járt

Resica, január 26.

Egy közbeesülésben álló, tisztos, resicai kereskedő megrázó tragédiája képezi a szobeszed tárgyat a városban. Lichtschein Hermann negyvenhat esztendő drogista öngyilkosságot követett el. Semmiféle levél, amely cselekedetét megmagyarázná, nem hagyott hátra.

Feleségével boldog családi életet élt és anyagi gondjai sem voltak. Tette valóságos rejtély, amelyet senki nem tud megfejteni.

Lichtschein Hermann körülbelül huszonöt év előtt telepedett meg Resicán. Drogériát nyitott, amely elejétől fogva jól ment és most is kitünően jövedelmezett, mert ez volt az egyedüli ilyen üzlet Resicán. Felesége, aki igen szorgalmas és takarékos asszony, a férje üzlete mellett divatboltot létesített, amely szintén virágzott. A házaspár vagyonosodott, házat vett és a takarékból is gyarapodott a betétjük. Boldogságuk még nagyobb lett, amikor gyermekük született. Sajnos, ennek azonban nem örvehettek sokáig, mert a gyermek fiatalon meghalt. Bánatukban még jobban a munkának szentelték magukat. Lichtscheinné üzleti bevételek céljából az éjjeli vonattal bentazott Temesvárra. Az asszony távollété

használta fel a szerencsétlen ember arra, hogy végzetes tettét végrehajtsa. Miután feleségét a vonathoz kísérte, hazatért és bezárkózott szobájába. Ezután nagy adag morfiumot vett be és utána éles késsel felvágta jobbkarján az ütőereit. A szerencsétlen ember nagy kinokát állhatott ki, mert a cseléség egyszerre kétségbeesett kiáltásokat hallott Lichtschein szobájából:

— Hivjanak orvost, hivjanak orvost...

A szomszédban lakó Berkovics Henrik orvosért futottak, aki mindent ekövetett, hogy Lichtscheint megmentse az életnek, de igyekezete hiábavaló volt.

A szerencsétlen ember óriási vérvesztéséget szenvedett, de a morfium is megtette gyilkoló hatását. Lichtschein közel öt órát szenvedett, amíg végre borzalmas kínjaitól megváltotta a halál.

Temesvárott tartózkodó feleségét és rokonságát telefonon értesítették a végzetes tettről. Az öngyilkosságnak nem tudják magyarázatát adni. Aznap délután még elbeszélgetett ismerőseivel és rendesen végezte dolgát az üzletben. Minden valószínűség szerint pillanatnyi elmezavarásban követte el az öngyilkosságot.

## Képtelenek

tovább kormányozni a liberálisok és mégsem akarják elhagyni helyüket

Bukarest, jan. 26.

A nemzeti parasztpárt besszarabiai szervezete Kisenevben gyűlést tartott, amelyen Pan Halipa elnökölt. A gyűlés megkezdése előtt a bizalmi férfiak mindenkit szigorúan leigazoltattak.

Nagyobb incidens támadt, amikor két polgári ruhába öltözött rendőrtiszt akart a terembe lépni. Pan

Halipa ugyanis nem volt hajlandó semmiféle hatósági ellenőrzést megtűrni

és a gyűlés során súlyos kritikát gyakorolt a kormány működéséről. Időközben a teremből kiutasított rendőrtisztek panaszt emeltek a térparancsnokságnál, mire Russzinszky ezredes megjelent a gyűlés helyszínén és felszólította a vezetőséget, en-

## Minden háziasszony óhaja,

hogy vendégei jól érezzék magukat otthonában. Ennek eléréséhez feltétlenül szükséges egy jó világítás az esti órákban. Van az Ön lakásában barátságos, hangulatkeltő világítás? Modern, stilszerű világítótestekből összeállított kiállításunkban

100 nagy választékban talál csillár, fali karokat, menyezeti-világítókat stb. minden árban és kedvező fizetési feltételek mellett

„LUMINA” Első Román Csillár- és Fémárugyár R.-T.  
Strada General Joffre (Török-utca) 9

gedje meg a hatóságok ellenőrzését. Pan Halipa ez ellen tiltakozott, mire az ezredes feloszlatoznak jelentette ki a gyűlést. A jelenlevők ennek ellenére továbbra is együtt maradtak, mire karhatalom érkezett és a termet kiürítette.

Ugyanekkor a nemzeti demokratapárt, vezérének, Jorga a tanárnak elnöke mellett Brailában tartott szervezkedő gyűlést. Jorga a gyűlés folyamán a mai politikai helyzettel foglalkozva többek között a következő kijelentést tette:

— A liberálisok képtelenek már tovább kormányozni, de ennek dacára sem akarják elhagyni helyüket. Ezt a tényt megerősítette előttem nemcsak maga Bratiannu Vintila miniszterelnök, hanem a magas régenstancs is. A liberálisok el vannak szánva arra, hogy utolsó lehetőségükig is kormányon maradnak, míg

az ellenzék ezzel a törekvéssel szemben megbuktatásukra olyan fegyvert fog használni, amelyet nem vallhatok a magaménak.

Jorga kijelentése mindenesetre misztikus és a bukaresti ellenzéki sajtó gúnyosan azt kérdi a nemzeti demokraták vezéréntől, ha jobb fegyverei vannak a kormánybuktatásra, mint amilyenekkel jelenleg Maniu Gyula és vezérkara dolgozik, miért nem közli azokat Maniuval. Minden oldalról élénk kommentárral kísérik Jorga kijelentéseit.

## A bűnös város

### megdőböntő statisztikája

Osikagó, január 25.

A csikagói rendőrség most adta ki jelentését a múlt évről és ebből borzalmas kép tárul az olvasó elé. Az adatok azt mutatják, hogy Csikagó a világ legbűnösebb városa. A múlt esztendőben a város területén nem kevesebb mint ötszázhuszonhét emberölés és gyilkosság, tizezernégyszázevenhárom lopás, háromezerötszázhuszonhét rablás és kétezernegyszázevenöt betörés fordult elő. Erdekés az is, hogy az alkoholtilalom óta óriási módon szaporodik az alkoholféregzésben elhaltak száma. 1919-ben, amikor még nem volt alkoholtilalom, alkoholféregzésben mindössze harminchét ember halt meg a városban, tavaly pedig — amikor az alkohol árusítását és fogyasztását szigorúan üldözték — háromszázeven ember pusztult el az alkohol élvezete következtében.

## Másként volna

### ha nem csináltak volna forradalmat

Budapest, január 25.

A magyar képviselőházban tegnap folytatták a valorizációs javaslat részletes vitáját. Strausz István és Esztergályos János támadták a javaslatot és követelték a hadikölesönkötvények valorizációját. Utána Sándor Pál szólalt fel és kijelentette, hogy a pénzügyminisztert valószínűleg rosszul informálták, mert nem ötszázhatvanezer, hanem egymillió hatszáz ezer emberről van szó, akik annak idején hadikölesönt jegyeztek. Súlyos sérelem az is, hogy az állam egyes kereskedelmi vállalatai sem kötelesek valorizálni. A magyar államvasutak harmine millió pengővel tartoznak, amit tíz év alatt könnyen lehetne törleszteni. Németország közadosságait huszonöt százalékban szintén valorizálta. Bud János pénzügyminiszter válaszolt Esztergályos Jánosnak és kijelentette, hogy ne csináltak volna forradalmat, akkor ma minden másképpen volna.

Esztergályos: Ne csináltak volna háborút!

A szocialista képviselőnek erre a közbeszólására a parlament minden oldalán óriási zaj támadt úgy, hogy az elnök kénytelen volt az ülést felfüggeszteni.

# Hirek

## Sok

Olyan dolog van, aminek nem tudjuk magyarázatát adni. Így gyakran megtörténik velünk az utcán, vagy künn a mezőn, mikor egyedül vagyunk, hogy valamilyen ismerősünket érezzük közeledni, hátrafordulunk, hogy megbizonyosodjunk az illető csakugyan ott van.

A spiritiszták azt állítják, hogy ez a sejtés, ez a távolbaérzés egészen messze levő emberekre is érvényes, sőt a halottakra is.

A »Vita Medica« című olasz orvosi folyóirat tüzetesen foglalkozik ezekkel a jelenségekkel, tudományos alapon.

Erre vonatkozólag elmond egy furcsa kísérletet:

— Kérjétek egy barátnőtől, vagy a nővéretekől egy hajfürtöt, kössétek össze ugyanennek a nőnek egy hosszú hajszálával. Küldjétek ezt a nőt a szomszéd szobába, melyet attól a szobától, ahol vagytok, köfal választ el. Tartsátok a fürtöt a hüvelyketek és mutatóujjatok között és a hosszú hajszálon engedjétek szabadon mindaddig, míg az függőleges helyzetet nem foglal el a súlyánál fogva. Egy-két pillanat múlva azt veszitek észre, hogy a hajfürt eleinte alig láthatóan, de később mindig határozottabban — a fal felé igyekszik közeledni, amely mögött a haj »tulajdonosa« áll.

Ez a kísérlet azt igyekszik kimutatni, hogy testünkben bizonyos delezesség lakozik, mely magához vonzza a testtől elválasztott részeket. A vonzóerő aszerint, hogy valaki mennyire ideges, változik, de mindenkiben megvan. Bizonyos rejtélyes áram árad belőlünk, mely figyelmezteti közeledtünkre a többieket.

Egyes szintizta elméletek szerint ugyanaz a fluidum borítja be a testet halál után is pár órával, miután már minden érzékelhető élet megszűnt benne. Ez az, amit más szóval »lélek«-nek neveznek.

— **Magyar kanonok névünnepe.** Magyar Pál kanonok, a csanád-egyházmegyei káptalannak közbeesülésben álló tagja, tegnap ünnepelte meg névnapját. Ebből az alkalomból paptársai, barátai és ismerősei jókívánásaikkal keresték fel.

— **A magyar hercegprimás Budapest.** Budapestről jelentik: Serédy Jusztin hercegprimás tegnap délután Budapestre érkezett és ma leteszi a kormányzónál az esküt. Délben Hortly kormányzó a hercegprimás tiszteletére reggelit ad, este pedig a miniszterelnök bankettet rendez tiszteletére. Az új hercegprimás pénteken vonul Esztergomba.

— **Ismét felozlatják Nagyvárad tanácsát.** Bukarestből jelentik: Minden jel arra vall, hogy Egrv Gergely dr. nagyvárad polgármester budapesti utijával és nyilatkozatával kapcsolatban, amelyet a budapesti sajtónak adott, a megindítandó fegyelmi eljárás során felozlatják Nagyvárad város tanácsát. Az új közigazgatási törvény életbeléptetése óta immár másodszer ozlatják fel a nagyvárad tanácsot és rendelnek el új választásokat. Az ideiglenes bizottság elnöke Bucio Koriolán dr. volt főpolgármester lenne.

— **A veszedelmes tánciskolák.** Bukarestből jelentik: A bukaresti sajtó éleshangu cikkeiben követeli a gombamódra szaporodó tánciskolák bezárását, mert kiderült, hogy azok nemcsak a titkos prostitúciónak, hanem az utóbbi időkben felfedezett nagyszabású kokain és morfinum szenvedélyeknek is a melegágyai.

— **Apponyi a béke Nobel-díj jelöltje.** Budapestről jelentik: A pécsi egyetem tanácsa előterjesztést tett a norvég Nobelbizottságnak, hogy az idei békedíjat ítéljék meg Apponyi Albert grófnak, aki évtizedek óta a béketörekvéseknek törhetetlen előharcosa. A bizottság közölte az egyetemi tanácsal, hogy az ajánlást tudomásul vette, de kéri, hogy az előterjesztésben felsorolt adatokra vonatkozó bizonyítékokat szintén küldje el. Az egyetemi tanács eleget tett a felhívásnak és százhetven oldalas memorandumban küldte el indokait, amelyek alapján Apponyinak a békedíjjal való kitüntetését ajánlja.

— **A Vointa Banatului új szerkesztője.** A Vointa Banatului, a nemzeti parasztpárt Temes-Torontál, Krassó és Szörénymegyéek hivatalos lapját a pénteken megjelenő számtól kezdve Grigore Jon, a kiváló publicista szerkeszti, aki sokáig élt külföldön mint követségi sajtófőnök. Grigore Jon mellett egy sajtóbizottság működik, amelynek tagjai Bocu Széver, Pop Amos, Craciun György dr., Crismariu Oktavian dr., Jancu Sándor dr., Pascu János dr., Goiti Dezső dr., Dobrin Kasszius dr., Gáspár Mihály, Jucu János dr. és Ancusa Romulusz dr. A lap egyelőre hetenként egyszer jelenik meg, de szó van arról, hogy a legközelebbi jövőben napilappá alakul át.

— **Duo Spania excentrikus, komikus, akrobaták, a salto mortala királya, a Royal-kávéházban.**

— **Nyugdíjasok figyelmébe.** Kellemtelenségek és büntetések elkerülése céljából az évi 10.000 leien felüli nyugdíjasok e hó 30-ig feltétlenül adják be adóvallomási ivateket, melyek kitöltésére Jenőherceg-utca 8. sz. első emeletén levő magyar-párti Népirodában szívesen adnak utasítást.

— **Halálozások.** Schlesinger Józsefné, született Schüttler Hermína hosszas szenvedés után ötvenhat éves korában elhunyt. Az elhunytban Schlesinger József, a Derby cipőüzlet tulajdonosa feleségét gyászolja. Férjén, leányán és fián kívül kiterjedt rokonság siratja. Temetése csütörtökön délután félhárom órakor lesz a gyárvárosi Fő-utca 33. számú gyászházban.

Buziásról jelentik: Unger Józsefné, született benedekfalvi Pohut Ilona hetvenhárom éves korában, negyvenkilenc esztendei házasság után meghalt. A megboldogultban Unger József nyugalmazott főszolgabíró feleségét gyászolja. Temetése, amelyen a rokonok és ismerősök nagyszámban vettek részt, általános részvét mellett ment végbe.

— **Romániai gyilkos üldözése Magyarországon.** Budapestről jelentik: Megírta a Déli Hírnap, hogy Barát János, aki a múlt évben Nagyszalontán megölte szerelmesét és az üldöző rendőrök közül az egyiket legyilkolta, a másikat veszedelmesen megsebesítette, Budapestben bujdosik. A román rendőrség megkeresésére nagyszabású nyomozást indítottak Barát után, azonban eddig semmi eredményt nem értek el. Azt hiszik, hogy Barát neszét vette, hogy felismerték és valószínűleg vidékre szökött.

— **Egy szubrett rejtélyes halála.** A Majna melletti Frankfurtból jelentik: Radó Erzi, a frankfurti színház magyar származású szubrettje gyanus körülmények között meghalt. A rendőrség megindította a nyomozást, mert ninesen kizárva, hogy a színeszőnő büntény áldozata lett.

\* **Ha Temesvárra jön, kérje mindenütt az ingyenes tájékoztatót (Conducatorul prin Timisoara).**

— **Letartóztatták egy adóhivatal egész személyzetét.** Naszódáról táviratozzák: Az óradnai adóhivatalnál megtartott rovincsolás során megállapítást nyert, hogy az adóhivatalnál évek hosszú sora óta rendszeresen sikkasztottak és a főkönyvek hamisak. A váratlan rovincsolás eddig hat millió lei hiányt állapított meg, de valószínű, hogy ez az összeg sokkal nagyobbra rug. Az egész adóhivatali személyzetet az adófőnökkel és az adóellenőrökkel az élén letartóztatták és a beszercei ügyészségi fogházba szállították. A vidéken az elkeseredés rendkívül nagy, mert az óradnai adófőnök brutális ember volt, aki a szegény parasztnép adóit a legkiméletlenebb módon hajította be, hogy azután az összegeket saját céljaira fordítsa. A marasestii adóhivatalnál szintén vizsgálatot tartottak, ahol három millió leire menő sikkasztást fedeztek fel. L a z a r Vazul adóhivatali főnököt letartóztatták. A vizsgálat tovább folyik és valószínű, hogy a sikkasztott összeg még nagyobb.

— **Itéletidő Angliában.** Londonból jelentik: Anglia és Skócia egész területén tegnap hatalmas vihar dühöngött, amelynek sebessége meghaladta az óránkinti hetvenöt mérföldet. A vihar folytán a Themze folyó több helyen újból kiáradt és óriási károkat okozott. Leetsben a vihar ledöntött egy gyárépületet. A romok maguk alá temették több munkást, akik közül egy meghalt. A főváros területére tíz perc alatt négy millió tonna víz zudult. Lochleven magasságában egy gőzös zátonyra futott, majd elsüllyedt. Legénységét sikerült megmenteni.

— **Meghalt az életunt henteslegény.** Megirtuk, hogy Gerli János huszonkilenc éves buziási henteslegény néhány nap előtt a józsefvárosi pályaudvar várótermében benzinnel kevert kőszódaoldatot ivott. Az életunt henteslegényt a temesvári mentők a kórházba szállították, ahol tegnap meghalt, anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna.

— **Átölelve egymást mentek a halálba.** Főnlakról jelentik: Tundra Atanász harmincegy éves földműves és huszonöt éves felesége öngyilkosságot követtek el. Este lefeküdtek ágyukba, miután a kályhát telerakták szénnel. Szorosan átölelték egymást, így várták a halált. Reggel ilyen helyzetben találták őket holtan. Azonnal jelentést tettek a német-szentpéteri esendőrségnek, amely megállapította, hogy a fiatal házaspár önként vált meg az élettől. A halál órákkal az öngyilkosság felfedezése előtt következhetett be, mert Tundraék teste már teljesen merev volt és erőszakkal kellett őket szétválasztani, hogy koporsóba helyezhessék a holttesteket.

— **Tengeri viharban elsüllyedt gőzöskék.** Az utóbbi napokban a tengereken ismét óriási viharok voltak, amelyek több hajókatasztrófát okoztak. Brüsszeli távirat szerint a Földközi tengeren elsüllyedt az Elisabeth Lille nevű nagy belga gőzös, amely Brüsszel és a belga Kongó között közlekedett. A katasztrófa Marokkó közelében történt és valószínűleg pillanatok alatt mert a szerencsétlenségről semmi hírniesen. Attól tartanak, hogy a hajó több száz utasa, akik között magarangu belga állami tisztviselők is voltak, életét veszítette. Egy másik hajó süllyedés híre Hamburgból érkezik. Eszerint az Albatros nevű német uszályhajó a norvég partok közelében a viharban elsüllyedt. Tizenkét főny legénysége elpusztult.

— **Betörés egy lakatosműhely.** Kanizsa Béla, Mikszáth-utca szám alatti géplakatos feljelentett a rendőrségen, hogy ismeretlenesek betörték hozzá és nagy mennyiségű cséplőgéppalkatrészt laktak el. A kár huszezer lei.

— **Véres vita a korezmában.** Kri József bukaresti magánhivatalnok mesvárra jött és betért a Futó-vendéglőbe. Ott szóvitába elegyedett több ismeretlen emberrel, akik bieskántottak és többször megszurkálták, a tán elmenekültek. Krieg a józsefyrosi rendőrségen — ahol az odaérkezett mentők bekötötték sebeit — jelentést tett támadói ellen.

— **Az aggastyán gyilkos szerelm.** Párisból jelentik: Scott Jean vlamikor duszgazdag nagyiparos volt azonban a háború után mindenét elvesztette. Befolyásos barátai révén hetven esztendő ember a szegényhába került, ahol évek óta él. Az aggastyán a szegényházban szerelmre gerjedt Affre Mária ötven esztendő ápolónő iránt és többször házasságajánlatot tett neki, amit azonban asszony mindannyiszor visszautasított. Tegnap reggel a vén szeladón revolverrel a kezében ugrott imádottja elé és kijelentette, hogy vagy a feleség lesz, vagy pedig meghal. Az asszony sikoltozva menekülni akart, mire Scott Jean kétszer rálőtt. Affre Mária a golyótól találva holtan a földre esett, mire Scottó saját magára lőtt és holtan bukott áldozata mellé.

— **„Rusakoff“ plasztikus, akrobatikus táncduett a Royal-kávéházban világattrakció.**

— **Dühöngő pestishárvány.** Londonból jelentik: Haiderabad india városban a félmilliónyi lakosság között iszonyu pestisjárvány pusztít. Naponta átlag százán halnak meg pestisben. A lakosság pánikszzerűen menekül és félt, hogy a járványt széthurcolják. A kormány a város határában hatalmas baraktáborot létesített, amelyben huszonhatezer pestises beteg internált.

Január végén lesz az AMITIÉ  
harmadik szelvény  
bevéltása.  
Gyűjtőlapok csak január 28-ig  
adhatók be. (119)

— **Község víz nélkül.** Miskolcraól jelentik: Ujhuta községben mindig igen nagy volt a vízhiány, amely azonban most katasztrófálisan jelentkezett. A kutakban jelenleg olyan kevés a víz, hogy azt hetek óta esendőrségi aszisztencia mellett osztják ki a lakosságnak. A vízosztásnál naponta heves jelenetek játszódnak le és csak a karhatalom képes a verekedéseket megakadályozni. A lakosság nagy része azzal a gondolattal foglalkozik, hogy elköltözik a községből, mert a vízhiány járványok, vagy tűz esetén végzetes következményekkel járhat.



„TUNGSTRAM“  
IZZÓLÁMPA  
EGYESÍTŐ-MAGÁBAN  
EGY-TÖKÉLETES  
MODERN-FÉNYFORRÁS  
ÖSSZES ELŐNYEIT!

**Megnyilt az utazás Kanadába**

Akiknek Kanadába szülő, kész utielelők van, február 3-tól 7-ig megkaphatják a kanadai bevándorlási vízumot Temesvárott.

**A CANADIAN PACIFIC**

ügynökségnél,

Józsefv., Begabalsor 24. (a Bcgaparton)

Telefon: 11-28.

Az első csoport február 8-án indul.

# Hát érdemes volt?

Írta: Marc Elder

**Királyné a főkomornyik karján.** Londonból jelentik: A királyi udvarban a nyolcvan évvel ezelőtti szokások ujtottak fel. A királyi pár táncmulatságot adott az udvari események részére. A események este tíz órákor pontosan felvonult a pazarul díszített bálterembe, amelyben a király, a királyné, a trónörökös, a yorki herceg és sok más méltóság is helyet foglalt. A bált maga a királyné nyitotta meg, aki a főkomornyik karján vonult a táncba.

**Szerb beszéde.** A Temesvári Szerb Dalárda január hó 27-én „Szent Száva” napján, este 9 órákor táncos egybekötött beszédet rendez a gyárvárosi vigadó összes helyiségeiben.

**Rendszeres repülőjárat London és Newyork között.** Newyorkból jelentik: Burney angol tengerészkapitány Newyorkba érkezett, hogy több amerikai pénzemberrel megtárgyalja a London és Newyork között rendszeresítő repülőutak megszervezését. Elmondta, hogy Londonban már elkészült egy léghajó, amely óránként százharminc kilométer sebességgel száz utast vihet magával és az utat Newyorkba negyvennyolc, visszafelé, amikor a föld forgásával ugyancsak irányban repül és ennél fogva a légáramlat nem akadályozza, harmincnyolc óra alatt teszi meg. Az uti költség személynként hatszáz dollár lesz. Elmondta a kapitány azt is, hogy már építenek egy második léghajót is, amelynek óránkénti sebessége százhatvan kilométer lesz.

**\* Kályhák, kályhaellenzők, hályhas, email- és alumíniumúru leszállított áron kapható Scherter Ottónál, Temesvár, Belváros.**

**Elfogták a gyárvárosi kérés hősét.** Musca György volt rendőrt, aki több kézzurással megsebesítette Ghetvan Károly, gyárvárosi Buziási-úti koresmárost és a feleségét — mint megirtuk — elszökött az ügyéségi épületről. Muscát a gyárvárosi rendőrség négy napig kutatta, míg tegnap délután tizenegy órákor sikerült a gyárvárosi temető mellett elterülő földeken a bolgár kertészek közeibe elfogni. Musca igen rosszul néz ki, szinte félőrült ember benyomását kelti. A sebe, amelyet öngyilkossági szándékkal ejtett a karján, gennyesedni kezdett. Egyre azt hajtogatja, hogy kár volt elszöknie és legjobb lenne, ha már meghalna. Muscát a vezetőügyész kihallgatása után szabadon engedte.

**Pongrácz Emil, a kitünő primás, akinek keze alatt nevet-sír a hegedű, teljesen újjászervezett banda élén játszik a Palace-kávéházban.** Pongrácz a legnagyobb műsorral rendelkezik és játéka gyönyörködtező, élvezetet keltő. Hosszabb ideig játszott Kolozsvárott, Erdély több nagyobb városában és mindenütt megszerették. Román és magyar dalai szívhez szólóknak, kedvet fakasztanak. Pongrácz teljesen új cigánybandát szervezett és esténként a Palace-kávéház közönségét fogja szóragoztatni.

**Új egyetemi tanár.** Budapestről jelentik: A H o r - T e m p i s egyetemi tanár halálával megüresedett szemészeti tanszékre az orvosi kar Bl a s c h k o v i c h Antal drt, az állami szemkórház igazgatóját hívták meg.

**\* Diszítse lakását fából művészi en faragott luszterrel, asztali, fali, vagy álló lámpákkal, képeretekkel, butordiszekkel, melyek eredeti tervek szerint Szánthó László szobrász Király-utca II. számú műtermében készülnek.**

— Mond csak, Charles, mit szólnál hozzá, ha egy szép napon levágtatnám a hajamat?

— Jókor jut eszedbe! Mikor a legbolondabbak is kezdik megbánni, hogy ezt tették.

— Jobb későn, mint soha. Különbösen is tuzol. A bubifrizura még korántsem ment ki a divatból. Nézd csak meg a barátnőimet, akik olyan korúak, mint én... Itt van a szép Poulard...

— Az? Aki derékig dekoltálva jár és elvből nem hord térdnél lejjebb szoknyát?

— Fernande, Marcelle, Jojo...

— Ezek még csirkék!

— És Madame Sidérac, aki ötvenöt éves?

— De huszonötnek tartja magát. Mutass nekem egyetlen olyan komoly nőt, aki borotváltatja a nyakát!

— Ha az ember téged hall, azt hitelné, hogy tisztességes asszony nem hordhat bubifrizurát. Mintha bizony a tisztesség olyasvalami lenne, mint Sámson ereje.

— Édes fiam, neked nagy leányod van és semmi kedvem sincs sítaközben megjegyzéseket elengedni a fülem mellett. Különbösen is a szobalányod is ép most nyiratkozott le.

— Ginette lépést tart a divattal és el kell ismerned, hogy a bubifrizura nagyon jól áll neki.

— Utánozni akarod őt? Köss köntényt is magad elé!

— Úgy hordom a hajamat, ahogyan akarom.

— Már pedig én határozottan megtiltom neked a bubifrizurát. Megtiltom neked az azonnali válás terhe alatt.

Hiba lenne azt hinni, hogy Madame Cotteparé e beszélgetés után azonnal a borbélyhoz rohant. Nem, férje el-

**— Rendőrtisztviselők képezítő vizsgálója.** Az állambiztonsági vagy rendőri szolgálatban a szubkomiszári, másolói, díjnoki és ezekkel az állásokkal egyenrangú állásokra a képezítő vizsgák 1928 január hó huszonhetedikén a temesvári állambiztonsági vezérfelügyelőségnek veszik kezdetüket. Akik a vizsgát letenni óhajtják, január huszonhatodikáig adják be a vezérfelügyelőségnek erre vonatkozó kérvényüket és ehhez csatolják születési, állampolgársági, iskolai végzettségről szóló, erkölcsi, valamint katonai bizonyítványt. A vizsga írásbeli és szóbeli részből áll. A vizsgázók a román alkotmány, a történelem, földrajz és számtanból tesznek vizsgát. A vizsgabizottság elnöke B u n g e t i a n u István állambiztonsági vezérfelügyelő.

**— Elhalasztott kivégzés.** Berlinből jelentik: Schultz főhadnagyot, továbbá Klapproth, Schurmann és Imhofer őrmestereket, akik az ugynevezett Feme által rendezett politikai gyilkosságokban tevékenyen résztvettek, a törvényszék tudvalevőleg halálra ítélte. Kivégzésük tegnap éjjelre volt kitűzve, azonban azt elhalasztották, mivel kegyelemért folyamodtak és kérvényük még nem nyert elintézet.

— A Lloyd Taverna január havi műsora már csak e héten látható. Ha igazi művészetet akar valaki látni, úgy nem szabad elmulasztani megnézni Arimand Banu táncosnőt (előző kigyóval), új pávatáncát, a Dawsonduett, matróz- és apacs-táncát és a Remingtons görlok teljes új műsorát. Este 8 órától művészi hangverseny mellett meleg vacsora. (Éttermi árak.)

lenzése egy kissé megriasztotta s elhatározta, hogy egyelőre várakozó állápontra helyezkedik.

Nyolc nap mult el s Madame Cotteparé újból tapogatózni kezdett a bubifrizura irányában. Azt remelte, hogy férje diesérni fogja szőke haja szépségét s ezzel igyekszik visszatartani a „végzetes lépéstől”. Minderől azonban szó sem volt. Cotteparé ur kategórikusan megismételte nyolc nappal ezelőtt tett kijelentéseit.

— Az elv, — mondotta nyomatékosan. — Amit egyszer kimondottam, azon többé változtatni nem lehet.

Madame Cotteparé nem felelt, de másnap kiszolgáltatta fejének ékeségét a borbélynak. Kissé szivdobogva tért haza, de férje még nem volt otthon.

Mikor Cotteparé ur hazaérkezett, hitvese kissé remegő hangon köszöntötte. A férj nem vett észre semmit. A leves kitünő volt, a nyulgerinc nemkevésbé s mindez vidámságra hangolta Cotteparé urat, aki ma különösen prédikáló kedvében volt.

— Lásd kedvesem, az állambiztonsága a családi élet tisztaságától függ. Ha ez a bubifrizura-divat gyökeret ver, úgy vége van a családi összhangnak. Ez pedig katasztrófa lenne.

Madame Cotteparé kezdett nyugodtabb lenni. Leült a zongora mellé s vagy tizenöt percig játszott. A lámpa fénye hajára esett. Cotteparé ur ási-tott.

— Drága fiam, holnap sok dolgom van. Talán lefeküdnék?

— Menj, én még befejezem a horgolást. — mondotta félig keserűen, félig elnyomott mosollyal az asszony.

Mikor egyedül maradt, szembefordult a tükörrel:

— Hát érdemes volt?...

**— Kiütéses tifuszban megbetegedett.** Bécsből jelentik: R o m Rudolf sofför megbetegedett és betegsége orvosi megállapítás szerint kiütéses tifusz. A sofför, aki nemrégén Amerikából tért vissza és utazása alatt hosszabb ideig Jugoszláviában tartózkodott, valószínűleg onnan hozta a betegséget. A járványkórházba szállították.

**— Vonatkisiklás hét emberhalállal.** Londonból jelentik: Az indiai Gerakpur mellett egy vegyesvonat kisiklott és összes személykocsijai pozdorjává zuzódtak. Az utasok közül heten meghaltak, tizenegyen súlyosan, négyen könnyebben sebesültek meg.

**4 Elisaroff 4 orosz táncművészek és piorett mesterei.** Slágeratrakció a Royal kávéházban.

— Tizenöt esztendősi rablógylkos. Párisból jelentik: Croix városkában egy tizenöt esztendősi matrózinas, Hugo Jean, megölte és kirabolta a negyvenhét esztendősi Desmondes rukorkaárusnőt. A fiút hamarosan elfogták, mire közönyösen ismerte be a rablógylkosságot és elmondta, hogy farsangi szabadságra érkezett haza és mivel pénze nem volt, hát így akart szerezni. Csak azt sajnálja, hogy nem volt legalább anyyi ideje, hogy a rablott pénzen jót mulathatott volna.

— Az ipari munkaadók székházának új diszterme. A temesvári ipari munkaadók szindikátusa, miként megirtuk, a Jenőherceg-utca 20. szám alatti székházára második emeletet húzatott. Az új emeleten szimpaddal és kényelmes öltözőhelyiségekkel felszerelt tágas nagyterem van. Az új disztermet a szindikátus műsoros estély keretében február 5-én avatja fel.

# Meghívó.

**A Gyárvárosi Társas-kör** 1928. évi január hó 29-én d. u. 3 órákor a kör helyiségeiben tartja meg rendes évi közgyűlését a következő napirenddel:

1. Elnöki megnyitó.
2. Jegyzőkönyvvezető és 2 hitelesítő megválasztása.
3. Titkári jelentés.
4. Pénztárosi jelentés. Az 1927. évi zárszámadások előterjesztése. Felülvizsgáló bizottság jelentése.
5. Határozathozatal a felmentvény megadása tekintetében.
6. Pénztáros előterjesztése az 1928. évi költségeloirányzat tekintetében.
7. Könyvtáros jelentése.
8. Esetleges indítványok, amelyek legalább 8 nappal előzőleg írásban bejelentendők.

**Az elnökség.**



## Budapestre utazik?

**20% engedményt kap**

mint ezen lap előfizetője olcsó szobaárainkból

**10% engedményt kap**

olcsó éttermi árainkból. (Kitünő házi konyha).

**5 pengőt megtakarít**

autótaxi költséget, mert gyalog átjöhét egy perc alatt a pályaudvarról.

**Otthon érzi magát**

jól fűtött szobáinkban.

Elsőrendű kiszolgálás, szigorúan családi jelleg,

**saját érdeke**

ezen előnyök folytán, hogy okvetlen nálunk szálljon meg

## GRAND HOTEL PARK

**nagyszálló**

**BUDAPEST VIII, Baross-tér 10**

A keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben.

**Aki olcsón és jól**

akar szép butort vásárolni, csakis

**SIEBOLD** butorgyárba menjen.

Timişoara II, Távirda-u. 19. Tel.: 6-99

**Ebédlőszerviz,**

12 személyre, nemes márkák.

Dus választék. Nagy árengedmény.

**ADLER** üvegüzlet, Gyárváros.

## Fehér rózsák

a magyar nőgyógyászoknál olcsón, nagy választékban kaphatók. Ugyiszintén megmaradt ruhaanyagból rendelésre is készítenk.

**„HELIOS”**  
művirágyárban  
I, Jenőherceg-utca 12.

## Színház

A józsefvárosi katolikus egyházközség február hó 2-án, délután 5 órakor a Novotny (Michels-)féle vendéglő termében táncal egybekötött színelőadást rendez. Ez alkalommal újból előadásra kerül Guthi Somának és Rákosi Viktornek „A Sasok” című 3 felvonásos vígjátéka, amely már a Józsefvárosban is nagy sikert aratott. Szünet közben a józsefvárosi katolikus templomi zenekar fog hangversenyzni Huber György karnagy vezetésével. Utána tánc is lesz, amely alkalommal a műkedvelők jazzbandja fogja a zenét szolgáltatni.

**Novák Irén bucsuja a színpadtól.** Novák Irén, az erdélyizerte ismert kiváló színésznő, ma este Aradon bucsuzik végleg a színpadtól. A visszavonuló művésznő harminchárom éve működik a művészi pályán és ezen idő alatt Kolozsvárott, Nagyváradon, Aradon és Temesvárott volt szerződésben. Sokszor hívták Budapestre is, de sohasem ment, nem tudta itthagyni Erdélyt. Ma este a Vén leányok című színdarabban bucsuzik és az ünnepi estét Aradon külön bizottság készítette elő, amely százezer leien felüli összeget gyűjtött Novák Irénnek, aki visszavonul a színpadtól és kis boltot nyit. Az ünnepségen szívből Temesvár magyar közönsége is részt vesz, hiszen Novák Irén művészetével sokszor szerzett a temesvári közönségnek is kedves, vidám órákat.

## Művészet

**Január huszonhetedikén Rosé vonósnegyes hangverseny.** Napról-napra nő az érdeklődés, a holnap, pénteken a Tiszti Kaszinóban megtartandó a világhírű Rosé vonósnegyes hangversenye iránt. A Rosé vonósnegyes csodás játéka és finom, lelket melegítő előadóművészete magasabbrendű zenéi élvezetet jelent. A fényes est a Zenebarátok Társaságának rendezésében lesz. Még meglevő korlátolt számú jegyek a Bánát hírlapíródnál kaphatók.

**Műsoros estély.** A szociális misszió társulat gyárvárosi szervezete, miként megírtuk, január hó huszonkilencedikén délután öt órakor a Tiszti Kaszinóban műsoros estélyt rendez, amelyen ének és zeneszámok, szavatelok és táncok szerepelnek. A szereplők többek között Hoffmann Hajnalka, Lazarovits Milena, Mierzinszky Mici, Marschallné Dolveth Stella, Mayer Eugénia, Weiffert Melanka, Gettmann Gizi, Krayer Elemérné, Boden Klári, Eichert Gitta, Gáll Gizi, Kimmel Elli, Wessely Erzsébet, Wolf Blanka, Hinterseher Mici, Konrad Betty, Bingert Pipi, Probst Viki, Klopp Méta, Czapp Pönci, Lenhardt Irma, Degrel István, Dragodan Russo, Mihályfi Ernő, Irsay Nándor, Brandeis József, Györfi Dezső, Benaroyo József, Beller Ignác és Tolnay Béla. Az estély délután öt órakor kezdődik. Beléptidíjak adóval együtt 100, 60 és 20 lei.

## Mulatság

**Fehér rózsabál.** A Temesvári Magyar Nőegylet február 11-én este rendezi a Tiszti Kaszinó összes termeiben ez ideig nagy mulatságát, a Fehér rózsabált. A nagyszabású előkészületekből és a közönség körében megnyilvánuló óriási érdeklődésből már előre meg lehet jósolni, hogy a Fehér rózsabál az ideig bál szezon szenzációja lesz. A bálhoz szükséges fehér rózsaparfömlőt a hölgyek a püspöki palotában levő Antalóczy-féle drogeriában szerzik be.

**Siketnémák farsangi mulatsága.** A bánati siketnémák önképző és segélyező egyesülete február hó negyedikén este kilenc órai kezdettel a siketnémák otthona javára az Elite-kávéházban álarcos vig estélyt rendez. Szünet közben a siketnémák szórakoztatják a maguk módja szerint a közönséget. A zenét Rácz Gusztáv zenekara szolgáltatja. A tánc reggelig tart. Beléptidíj személyenként negyven lei, családjegy három személyre kilencven lei.

## Közgazdaság

### A Temesvári Bank mérlegülése

#### A betétek óriási emelkedése

A Temesvári Bank és Kereskedelmi R. T. igazgatósága január 25-én tartotta meg mérlegülését, amelyen a zárszámadásokra vonatkozó határozatok hozattak. Az intézet ezidei zárszámadási- és forgalmi adatai különös fontossággal bírnak, mert ezekkel a Bánság és Erdély egyik vezető pénzintézete igazolja, hogy egy gazdasági nehézségekkel teli esztendő után, milyen mértékben volt képes a rendkívüli helyzetet uralni. Örvedetes, hogy a Temesvári Bank és Kereskedelmi R. T. olyan mérlegadatokat közölhet, amelyek

az intézet további erősbödéséről tesznek tanubizonyságot és értehetően illusztrálják, mennyire felkészült az intézet ahhoz, hogy a kétségtelenül jövendő üzleti konjunktura céljaira anyagi eszközeit rendelkezésre bocsássa.

Különösen szembeötlő jelensége a mérlegnek az intézetre bizott betétek rendkívüli emelkedése, amelyek összeg szerint, mint százalékszerűen ugy megnövekedtek, mint hogy ez az intézet 21 éves fennállása óta még nem fordult elő. A betétek összege elérte a 492.721.366,36 leit és aranyra átszámítva is az utolsó békeév betétjeihez viszonyítva, azok 270 százalékra emelkedtek, míg tudvalevőleg a pénzintézetek betétjei átlagban aranyra átszámítva, azok békebetétjeik alig 60-70 százalékát érik el.

A lefolyt év bruttonyeresége kitesz 42.548.767,46 leit az előző év 42.701.159,29 leijével szemben. Az 1927. év tiszta nyeresége elővitel nélkül 23.577.526,45 leit tesz ki az előző év 23.540.539.— lei tiszta nyereségével szemben.

Megemlítendő, hogy az intézet saját tőkái a lefolyt üzletévben ugyanazok voltak, mint az előző évben.

A Temesvári Bank és Kereskedelmi R. T. kezelésében levő vagyonok, a jótállási- és inkasoztatételek kikapcsolásával az utolsó három évben következésképen alakultak:

1925. évben kitétek . 493.861.077 leit,  
1926. évben kitétek . 546.036.376 leit,  
1927. évben kitétek . 735.994.510 leit.

A betétek fejlődése az utolsó három

**Selyemgubók beváltása.** A temesmegyei selyembeváltó hivatal a selyemtenyésztőknek tudomására adja, hogy a földművelésügyi miniszterium határozata szerint az 1928. évben a selyemgubókat a következő áron váltja be: Első osztályu kilencven, másod

üzletévben a következő képet nyújtja:  
1925. évben kitétek . 252.498.673 leit,  
1926. évben kitétek . 338.983.374 leit,  
1927. évben kitétek . 492.721.366 leit.

A megnövekedett betéteknek megfelelően az intézet pénztár- és bankkövetelése a felfekvő mérleg szerint az 1926-ban kimutatott 49.714.560 leiről a lefolyt üzletévben 76.369.357 leire emelkedett. A tárcában levő váltók 1926-ban 75.638.474 leit tettek ki, míg az 1927. évi mérleg szerint 206.498.891 leire emelkedtek. Az intézeti székház változatlanul 12 millió leiel áll a könyvekben, míg ugy a központ, mint 11 fiókjainak berendezése teljesen leiratott.

A március 17-ére egybehívandó rendes évi közgyűlésnek az igazgatóság javasolni fogja, hogy osztalék fejében ugyanannyit, mint az előző évben, vagyis 90 leit részvényenként állapítson meg;

a rendes tartalékalapot 2.500.000 leiel dotálja, amiáltal ez 71 millióra fog emelkedni és a kétes követelések tartalékalapját 1 millió leiel növelje, amiáltal ez 10 millió leire fog emelkedni. A Temesvári Bank és Kereskedelmi R. T. saját tőkái ezek után a következő tételekből fog állani:

Részvénytőke . . . . . 50.000.000.— lei  
Tartalékalap . . . . . 71.000.000.— lei  
Kétes követelések tartalékalapja . . . . . 10.000.000.— lei  
Nyereségelővitel . . . . . 2.973.187,06 lei

Osszesen: 133.973.187,06 lei

a 250 lei n. é. részvények látható belértéke, az idei dotálások után tehát 669.86 leit, vagyis 276,9 százalékot a névérték után fog kitenni.

A Temesvári Bank és Kereskedelmi R. T. az állandó részesedései utáni jövedelmet az idén is, mint minden évben, a következő év javára számolja el, úgy, hogy az elfekvő mérlegben az 1926. évi részesedések utáni jövedelmek számoltattak el, míg az 1927. évet illető ilyen jövedelmek csak az 1928. évi mérleg javára fognak befolyjni.

Ugyanezen ülésben az igazgatóság Gusz János főkönyvelőt az intézet aligazgatójává, Spahl Vilmos és Magyar László fiókfőnököket pedig fiókgazgatókká nevezte ki.

osztályu 30 és harmad osztályu gubó 12 lei. A selyemgubókra való előjegyzéseket március hó huszadikáig a temesvári állami selyemgyárban kell eszközölni (Józsefváros, Pályaudvar sor 6. szám). A hernyókat a gyár a termelőknél idejében adja szétosztásra.

## Hirdetmény.

Alulírott csődítomeggondnok, a csődválasztmányának f hó 24-én hozott határozata folytán ezennel közhírré teszem, hogy vb. Kutterer Kálmán csődítomégéhez tartozó és a becslési jegyzőkönyvben 1-5, 7-14, 16-18 tétel szám alatt felvett és 60.650.— lei összegre értékelt üzletberendezési tárgyak, továbbá a 19-1176 tétel szám alatt 1.452.435,40 lei önköltségi áron felvett és 609.525 lei-re értékelte textil- és kötött-szövött áruk készpénzért el fognak adni. A csődletár 1, Strada Mărășești 8, földszinten levő irodámban d. u. 4-6 között, a raktár pedig közbejövetelem mellett bármikor megtekinthető. Külön üzleti berendezésre és külön az árura teendő ajánlatok

Timișoara, 1928 január 24.

f. hó 31-ig déli 12 óráig zárt borítékban nyújtandók be dr. Domonkos Ferenc ügyvéd, I, Bul. Regele Ferdinand 5, csődválasztmányi elnöknel, amellyel egyidejűleg a becsérték 10 (tiz) %-a kötbéreként ugyanott letétbe helyezendő. A beérkezett ajánlatok felett a csődválasztmány f. é. január 31-én délután 4 órakor határoz, fenntartván magának a jogot, hogy azok közül tetszése szerint bármelyiket elfogadhassa vagy visszautasíthassa. Az áruk minőségeért vagy mennyiségeért semmiféle felelősséget nem vállalok. Mindennemű illeték vevőt terheli, aki az árut ajánlatának elfogadása után azonnal elvinni tartozik.

289

Darnay Jónás ügyvéd,  
csődítomeggondnok.

Temesvári teksiilcég össomlása. A Link és Klein teksi nagykereskedő cég, amelynek a városi Szent György téren volt üzlete, hónapok óta fizetési nehézségekkel küzdött. Megkísérelt hitelezőkkel való egyezkedést, a gyalások azonban nem vezettek eredményre, miután a cégnek tartozó két millió lei értékű áruaktá szemben hét millió leit tesznek. A cég összeomlásához a dekonjukturán kívül nagy mértékben hozzájárultak a horribilis bankkamat amelyek az elmúlt esztendőben és negyedmillió leit tettek ki. A hitelezők kérésére az üzletet tegr hatóságilag bezárták.

— **Esztország új pénze.** Danzig jelenti: Esztországban új pénzt hoznak forgalomba, amelynek Krone a neve. Egy kroon száz esztmárká egyenlő.

**Új földgázforrás Magyarország.** Karcagról jelenti: Kutfurás közl gazdag földgázforrásra bukkantak. városi hatóság megtette az intézkéseket a földgáz kiaknázására.

## Irodalom

**Erdélyi Lexikon.** Osvát Kálmán publicista egy év előtt megkezdte az Erdélyi Lexikon szerkesztését. Már ott tart, hogy az Erdélyi Lexikon első része nyomtatás alatt van, nem sokára elhagyja a sajtót. Óriási hűzágpótló munkát végez Osvát ennek a műnek a megírásával és összeállításával, hiszen e nemben az első enciklopedikus munkája lesz az erdélyi irodalomnak. A mű az Erdélyben és Bánságban élő nemzetek szellemi erkölcsi birtokállományáról számol le a lexikális rendszerben. Osvát egy kitérőn, nagy küzdelmek és fárasztás árán gyűjti az anyagot. Akik merik Osvát szívós kitartását, határozott tudását, magától értődőnek találják, hogy ez a munka komoly és magában teljes lesz.

No. 2587/2410/1927.  
portárel.

## Publicatie de licitatie.

Subsemnatul portárel aduc la cunoștința publică, că în urma deciziei lui Nr. G. 22575/1927 al judecătorei urbane Timișoara în favoarea Victoria Banca și Soc. Comercială p. din Timișoara reprezentat prin Dr. Bé Kovacs și Dr. St. Michalovitz avocati din Timișoara pentru suma de 12 lei capital, de 12% la sută interese dela 1 Aprilie 1925 și pentru spe în 1293 lei deja staverite și cele mai obveninde se fixează termen spe efectuirea licitației pe ziua de 10 Ianuarie 1928, ora 12 a. m. în Timișoara, IV, Str. Bratianu Nr. 1/a, 1 când și unde se vor vinde prin licitație obiectele secestrate și anumite diferite mobile de casă, 1 mașina cusut, tablouri și 2 statue etc. prăzuite în 8400 lei.

Timișoara, la 10 Ianuarie 1927.

282

D. Rakovitz portárel

## ERDÉLYI LEXICON

Osvát Kálmán  
szerkesztésében  
legközelebb

megjelenik

Oradea-Mare,  
Bulev. Regele Ferdinand 8.

283

**Apró hirdetések**

**ELŐFIZETŐINK** ebben a rovatban az utolsó előfizetési díjnyugta felmutatása ellenében január és február havában havonként egyszer díjmentesen közölhetnek egy tíz szóig terjedő röghirdetést.

**OLVASÓINK**, akik nem előfizetői a lapnak, abban a kedvezményben részesülnek, hogy jan. és febr. havában minden tíz leírt kapnak egy tíz szóig terjedő apróhirdetést, ha az alábbi szelvényt naponta kivágják és tíz egymásután következő sorszámmal kitöltött szelvényt beadnak a kiadóhivatalba.

**HIRDETÉSI DÍJ** mindenegyes esetben előre fizetendő.  
**ALLASKERESŐK** részére egy apróhirdetés ára husz leí.

**A Déli Hirlap XVII SZ. apróhirdetési szelvénye.**

**Levelezés**

**Megismerkedne** intelligens urinnal szóalkozás céljából, csinosnak mondott fiatalember. Levelet „Bátorság” jellegre a kiadóba kérek. (278)

**Alkalmazás**

**Regatbéli egyedülálló főszolgabíró** fiatal, tehény leányt keres házvezetőnek. József-telep állandó hely, családi bánásmód. Jó fizetés. Részletes, fényképes ajánlatokat a lap kiadóhivatalába „Regat” jellegre kérek. (275)

**Allást keres**

**Franzia, nemet nyelvet beszélő** komoly nő, nekik szakadémiái képzettsége van (angora-, énekszakmából, felnőtt leányok mellett állást keres. Cimeket „28 éves” jellegre a kiadóba kérek. (612)

**Manikűrözőnő**, ki ondolálni is perfekül tud, rögtön belépésre állást keres. Cimeket „Manikűr” jellegre a kiadóba kérek. (613)

**Milyen állást keresek**, faszakmában és ezen önálló vagyok. Megkereséseket „Szoralmás” jellegre a kiadóba kérek.

**Lakás**

**Égánsan butorozott utcai szoba** József-telepen, közel a villamoshoz, fürdőszobával, konyhával azonnalra kiadó. Cim a kiadóhivatalban. (287)

**Ital házaspár** egy- vagy két szobát butorozva ke es lehetőleg azonnalra, fürdőszobával, esse leg konyhahasználata. Cimeket „Jól fizetek” jellegre a kiadóba kérek. (587)

**Adás-vétel**

**Új Continental-rendszerű** írógép kiadó. Érdeklődni lehet Kínizsi-utca 6, ajtó 2-3 között. (286)

**Magóni uriszoba** klubfotelekkel jutányosan eladó. Cim Galgon Gyulánál, Belváros. (279)

**Értékberendezés**, minden szakmának megfelelő pulatok és stéláziák olcsón eladók. Cim Glanz, II, Str. Daciilor (Fő-u.) 42 (285)

**Értékberendezése** - fiókállványokkal eladó. Cim Galgon Gyulánál, Belv. (280)

**Értékberendezés** új bicikli jutányosan eladó. Zabó Mátyás, III, Kazinczy-u. 23. (266)

**Értékberendezés** homokfutókocsi jutányosan eladó Cim Galgon Gyulánál, Belv. (291)

**Értékvilágos keményfa hálószerelő**, fekete rüi télikabát, smoking- és szakettöltőnyelű cscn eladók. Józsefváros, Str. I. C. Bratánu 1/a, II. emelet 3. Délelőtt fél 10-11, délután 2-5. (232)

**Értékvilágos, elsőrendű gyártmány**, bérbeadó új eladó. Józsefváros, Str. I. C. Bratánu (Fő-u.) 1/a, II. em. 3. Délelőtt f 10-11, délután 2-5. (231)

**Különbéle**

**Értékvilágos helyen saroküzlet** helyzeteltetés miatt átadó. Buziási-ut II. n. utca 10. (276)

**Értékvilágos francias et anglais**. Pank' I, Strada Matei Corvin No. 1. (277)

**Értékvilágos szakra** abonánsokat házonkívül is felvesszünk. Holländer, Dózsa-u. 29. (284)

**Értékvilágos összes szakmába** vágó javítások Elki-telepen és ostorkészítőnél. (Sörgyárral együtt.)

**Szerelem a vérpadon túl**

**A Déli Hirlap regénye a parasztlázadások korából**

46 Lassankint azonban mégis csak elmúlt a tél.

Március elején elolvadt a hó és a rét, az erdő egyszerre ismét zöld pompájában ragyogott. Új életet hirdetett a természet. Minden tele volt reményekkel és remények kelttek az emberi szívekben is. Mindenki reménykedett, hogy ez a mostani szorongással telt idő elmúlik.

A parasztlázadás közben magától megszünt. Nem volt már harc sehol hónapok óta. A várakat nem merték a lázadók megtámadni. A nyílt mezőn való összecsapásokat szintén kerültek. A lázadó parasztlázadások már egyáltalán nem is gondoltak arra, hogy fegyverrel küzdjenek az urak ellen. Már a fegyvereiket is régen eldobálták, elrejtették, vizek fenekére hányták. Nem akarták, hogy fegyverrel a kézben lepjék őket.

Ha nem félték volna a büntetéstől, akkor már rég visszatértek volna otthonaikba. Azonban tudták, hogy a fegyvert fogó parasztra és bányászra, aki ura ellen lázad, a legenyhébb büntetés az, hogy levágják a kezét. Azonban azokra, akik a fegyverrel harcoltak is, vagy pedig társaikat a lázadásra biztatták, a kézlevágás után még a karóba húzás, vagy a kerékbe törés is várt. Már pedig alig volt közöttük olyan, aki legalább egyetlen esatában ne vett volna részt. Ezeknek a bujdosóknak a tavasz napugara nem tudta szívét-lelkét felderíteni.

Családjaira gondoltak, amelyeket már rég nem láttak. Hónapokkal azelőtt, amikor a lázadók még fegyverrel esapatokat alkottak, még minden baj nélkül betérhettek a falvakba és a bányatelepekre, ahol a családjaik laktak. Minél inkább erősödtek azonban az urak seregei és minél inkább züllöttek szét a lázadó hadak, annál kevesebb bátorságuk volt arra, hogy övéikhez látogassanak. Mert bizony egyik-másik községben megtörtént az, hogy a lázadókat, ha hozzátartozóik látogatására jöttek, az utóbbi időben már elfogták, kezeiket levágták és kádokba zárták őket. Azért tehát végeszakadt ezeknek a látogatásoknak. Az erdőben bujdosók csak akkor értesültek róla, hogy családjaik milyen végtelen nagy nyomorban vannak, ha egyik-másik nagyobb fiúgyermek kiszökött az erdőbe és ott elmondta a falubeli eseményeket. Amit ilyenkor a lázadók hallottak, az még keservebbé tette a helyzetüket. Hiszen maguk is nagy nyomorban éltek az erdőn és semmivel sem segíthettek övéik.

Ilyen volt a helyzet, amikor virágvasárnapon Salzburgba érkezett a püspökhöz a császári levele. A levélben az állott, hogy már nem kell attól tartani, hogy a lázadók bárhol is haragra gondolnának, azért tehát lehet-

tővé kell nekik tenni, hogy kegyelemhez jussanak.

— A földeket nem miveli meg senki, a bányákban nem dolgozik senki, — mondta a császári levél — készleteink fogyóban vannak. Most még csak a köznép nyomorog, de ha ebben az esztendőben is parlagon hevernek a földek, akkor az urakra is rájön az éhség. Kivánatos volna tehát, hogy a parasztlázadás térjen vissza az ekéhez és a bányász az eskákyhoz. Meg kell bocsátani tehát a népnek, csak a lázadás vezetőit kell megbüntetni.

A levél aztán felsorolta azt is, hogy a császár az egyes tartományokban már ki is hirdette a kegyelmezést.

A püspök ur, aki, ha szigorú volt is, mégis papi ember és Isten szolgája volt, a levél elolvasása után felsóhajtott:

— Hála néked, Uram, Jézusom, hogy remélhetni a béke elkövetkezését. Most, amikor elkövetkezik a te szenvedéseid hete, a nagyhét, de vasárnap reggelre elérkezik dicső feltámadásod, legyen vége a mi emberi szenvedéseinknek is. Legyen ez a hét az utolsó, amikor ur és parasztlázadás egyképpen szenved a lelki gyötörődések miatt. Következzék be aztán a béke és az egyetértés feltámadása.

A püspök még virágvasárnapon berendelte a kancelláriába valamennyi íródeákját és rendeleteket diktált nekik. Másnap hajnalban már lovas stábját vitték a peesétes rendeleteket az egyes várnagyoknak, a vidékek kapitányainak, a telepek intézőinek és a községek előjáróinak. Cito citissime jelszó volt minden rendeletre ráírva és mindenki, aki a rendeletet megkapta, megértette ebből, hogy halálra ítéltél gyorsasággal kell cselekednie.

György lovag, a várnagy is elolvasta a rendeletet. Öszinte, igaz örömmel töltötte el annak tartalma. Hiszen neki is minden kívánsága volt már a béke régen. Nem háragudott erre a népre sohasem. Tudta, hogy sok szenvedésben, nélkülözésben és nehézségben volt mindig része. Tudta, hogy sok méltatlanság érte a közvényt és sajnálta is. Az egész háborús idő alatt nem érezte a teleppel szemben azt a szigorúságot, melyet más várnagyok alkalmaztak a lázadó családjaival szemben.

Mikor a rendeletet elolvasta, azonban intézkedett annak nyilvánosságra hozatala iránt. Dobosok futottak a bányatelep minden részébe, megpergették a kifeszített bőrön a dobverőket és hangosan hirdették:

— Adjuk tudtára mindenkinek, akiket illet, hogy püspök urunk megbocsát mindazoknak, akik három hét alatt visszatérnek otthonukba és újra

megkezdik munkájukat. Senkinek, aki nem volt főkolompós, bántódása nem lesz. És ha kik ellen eljárás is indulna, amennyiben vezetőik voltak, bíróság nélkül nem ítéltetnek el. A püspök ur mindenkinek, aki visszatér munkájához, megbocsát és elfelejti a lázadást. Senkinek nem vették szemére ez későbbben sem. De, aki három hét alatt nem tér vissza, annak családját a mostani lakásból feltétlenül kitétik és a családtól minden támogatás megvonatik.

Három napon keresztül doboltak a dobosok és adták tudtára mindenkinek a hírt. Még a keresztutakra is elmentek dobolni, mert tudták, hogy ott mindig vándorolnak olyan emberek, akik a bujdosókkal találkoznak.

(Folyt. köv.)

**Legolcsóbban**

és leggyorsabban értesül a világ összes eseményeiről, ha minden nap elolvassa a Déli Hirlapot. Mindent **olvashat**

a Déli Hirlapban: a legfrissebb telefon és távirati értesítéseket, szenzációs riportokat, sporthíreket, tőzsdei jelentéseket, közgazdasági híreket, divatleveleket, tárcát és

**regényt**

is. A Déli Hirlap naponként közöl regényt. Ezenkívül **eredményesen**

csak a Déli Hirlapban hirdethet mert a lapot naponként sokezer ember olvassa. Biztos eredménnyel

**hirdet**

bármit a Déli Hirlapban, mert olcsóságánál fogva a legelterjedtebb. Egyes szám ára négy leí, de ha havonként hatvan leíért előfizet, alig két leíbe kerül egy lap. A

**Déli Hirlapban**

mindent megtalál, amire újságolvasó embernek igénye van. Előfizetéseket felvesznek:

**TIMIȘOARA,**  
Szentgyörgy-tér 4. sz.  
TELEFON 2-52.

Kérje mindennütt a

**DÉLI HIRLAPOT**

# Déli Hírlap

1928 JANUAR 27

## LEGUJABB

IV. ÉVF. 21. SZÁM

### Szmokingban jár és vidáman él Budapesten Rajna-Rosenthal Gyula, akiről kétségtelenül megállapítható, hogy nem volt magyar állampolgár

Temesvár, január 26.

Rajna-Rosenthal Gyula, a vagyombukott Temesvári Szerb Takarékpénztár egykori devizaigazgatójának kiadatási ügye komoly stádiumba jutott. Rajna-Rosenthal, aki jelenleg Budapesten él — mint a magyar fővárosban járt temesváriak mondják — naponta a Newyork kávéház vendége és csöppet sem látszik törődni azzal, hogy a romániai büntető hatóságok, a részvényesek és betevők elsősorban őt okolják a Temesvári Szerb Takarékpénztár bukásáért. Szmokingban jelenik meg és kedélyes hangulatban éli világát Budapesten, sőt már új egzisztenciát is teremtett magának, amennyiben külföldi cégek képviselőt látja el. Ninesen kizárva, hogy Rajna, a szerenese fia, csakhamar régi gondtalan anyagi helyzetét ismét visszaszerzi. Ebbe azonban egyelőre döntően szól bele a hatóság. Securianu, a temesvári ügyészség vezetője, tegnap sürgős átiratot intézett az igazságügyminiszterium kiadatási vezérigazgatóságához és a miniszteriumnál elfekvő iratokból egy olyan bizonyítvány kiállítását kéri, amely szerint Rajnának semmiféle jogcíme sem lehetett a magyar állampolgárságra. Temesvárra ugyanis csehszlovák utlevéllel érkezett és sohasem szerepelt magyar állampolgárként. Ezzel egyidejűleg kérte az ügyészség a belügyminiszteriumot annak az igazolására, hogy Rajna-Rosenthal négy ízben kapott román utlevelet mint román fenhatóság alatt álló egyén.

A vezetőügyész kérelmének sürgős voltára való tekintettel, valószínű, hogy egy az igazságügyminiszterium kiadatási igazgatósága, mint pedig a belügyminiszterium egy héten belül megküldi a kért igazolványokat. Az új akták alapján Securianu vezetőügyész ismét megindítja Rajna-Rosenthal el-

len a kiadatási eljárást. Az aktákból hitelesen megállapította a vezetőügyész, hogy Rajna semmiképpen sem lehet magyar állampolgár és amennyiben a magyar hatóságok mégis elismerték volna magyar állampolgárságát, úgy az csak tévedésen alapulhatott. Rajna inkább számíthat csehszlovák állampolgárnak, mint magyarnak. A kiadatási eljárás új fázisa során a vezetőügyész kérni fogja a magyar hatóságokat, hogy Rajna magyar állampolgárságát vegyék revízió alá. Bukarestből a külügyminiszte-

rium útján Budapestre küldendő iratok után és a kiadatási eljárás új megindítása során Lazar Kornél dr. a vagyombukott Szerb Takarékpénztár vezetőjének helyettese is Budapestre utazik és ott a román követséget akarja igénybe venni Rajna állampolgárságának tisztázását illetőleg. Sok érdekes körülmény arra enged következtetni, hogy Rajna állampolgársága és az ezzel kapcsolatos kiadatási eljárás foglalkoztatni fogja egy román mint a magyar igazságügyi hatóságokat.

### Megölte kedvesét

egy urileány és a törvényszék izgalmas tárgyalás után öt évi fegyházra ítélte

Szolnok, január 25.

A szolnoki törvényszék nagy érdeklődés mellett különös szerelmi bűnügyet tárgyal, amelynek főhősét, Csatlós Etelt, a szolnoki uritársadalomban nagyon jól ismerik. Csatlós Etel apja a Szolnok melletti Dévaványa uradalmanak az intézője. A leány két év előtt megismerkedett Breyer Imre dr. fogorvossal. Hosszabb ideig járt hozzá a fogait gyógykezelgetni. Az ismeretségből szerelem lett. A fiatal orvos és a leány között azonban 1927. év tavaszán megszakadt az ismeretség. A szakítás után Csatlós Etel az orvost egy izben megállította a háza előtt és arra kérte, adjon neki végkielégítést, hogy másutt új életet kezdjen, mert idehaza türelhetetlen a helyzete. Az orvos elutasító választ adott, mire Csatlós Etel ruhájából

Frommer-pisztolyt rántott elő és közvetlen közletről két lövést adott le Breyerre. Az orvos összeesett és azonnal meghalt. Az összeverődött tömeg a leányt meg akarta lineselni és a csendőrök csak nagynehezen tudták megmenteni. Ezt az ügyet tárgyalta most rendkívül izgalmas jelenetek közepette a szolnoki törvényszék. Felvonult a férfi és a leány családja. Csatlós Etel beismerő vallomást tett. A törvényszék három napig tartó tárgyalás után tegnap hirdette ki az ítéletét és Csatlós Etelt felindulásban elkövetett szándékos emberölésért öt évi fegyházra ítélte. Az ítéletet a lány zokogó sírásával fogadta és a tárgyalóteremben szem nem maradt szárazon, amikor a leány alig hallható hangon mondta:

— Én nem akartam megölni. Nem tudtam mit csinállok.

### Tőzsdei árfolyamok

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai.)

Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénzben, a második áruban a harmadik bankjegyet középkeresetben.

Zürichben a lei 3.20 Párisban 15.70

Temesvári magánárfolyamok 1928 január 26-án reggel:

Angol font: 793.50—794—795, dollár: 162.50—162.75—162.—, dinár: 2.87 külföldi, 2.82 belföldi, 2.83 effect, hollandi forint: 65.50 65.60—65.70, francia frank: 6.41—6.42—6.45, olasz lira: 8.62—8.64—8.70, cseh korona: 4.82—4.83—4.70, német márka: 38.85—38.90—39.—, osztrák schilling: 22.90—22.95—23, magyar pengő: 28.42—28.47—28.50, svájci frank: 31.35—31.37—31.40.

Terményárak:

(Dengl és Kleinmann gabonabizományos cég árai.)

Buza 845, rozs 000, takarmányárpa 625, sörárpa 725, tengeri 590, tengeri február és márciusra 000, zab 660, bab 750, burgonya 2.40, korpa 5.65, lóhere 40 lei. Irányzat barátságos.

### Kiélesedett a viszony a tótok és csehek között

Prága, január 25.

A tót szenátorok és képviselők klubja tegnapi ülésén határozati javaslatot fogadott el, mely szerint egyedül azon törvényeket tekintik a jövőben érvényeseknek, amelyeket együttesen hoztak és amelyeket csakis alkotmányosan lehet megváltoztatni. Az alkotmány értelmében a kormányelnök dolga a törvények végrehajtása és betartásának ellenőrzése. A klub elutasít minden olyan felfogást, amely ezen alapelvekkel ellentétes és nem szolgálja a közös haza biztonságát és jólétét. A határozatot közölték a kormánnyal és az a viszony kiélesedését jelenti a csehek és tótok között.

### Razzia

alkalmával elfogtak  
egy kommunista képviselőt

Páris, január 25.

Váratlanul nagyszerű fogást csinált a párisi rendőrség. Tegnap éjszaka ugyanis a francia főváros területén a rendőrség nagy razziaát tartott, amely a város környékére is kiterjedt. Két kerékpáros rendőr az éjszakai razzia alkalmával Páris közelében Boulon Sur Marnében egy gyár kapujában több gyanús embert pillantott meg. A rendőrök a csoport felé siettek, amire annak tagjai szötrebentek. Két férfit azonban mégis sikerült elfogni, de egyikük sem akarta magát igazolni. A két gyanús embert erre megmotozták és kiderült, hogy egyikük a jógerősen elítélt és országosan körözött Martyn kommunista képviselő. Martyn azonnal letartóztatták és fegyházba szállították, társát pedig további intézkedésig a rendőrség tartja őrizetben.

PANAMA A CSEHSZLOVAK HADSEREGBEN. Kassáról jelentik: A kassai hadbiztonság Kassán, Eperjesen és Prágában egy nagy kiterjedésű szénapanama ügyében nyomoz. A panamába katonai személyeken kívül több nagy cég van belekeverve. Számos őrmestert, akik hamis nyugtákkal manipuláltak, letartóztattak. Belsővilletartóztatásban vannak polgári személyek is.

AMERIKAI NEMZETKÖZI BÍRÓSÁG. Londonból jelentik: A panamériai kongresszuson Kolumbia képviselője azt indítványozta, hogy a hágai mintára Havannában állítsanak fel törvényszéket, az amerikai nemzetek között felmerülő vitás kérdések elintézésére. Kolumbia képviselője hangsúlyozta, hogy ezen javaslatával nines szándékában a hágai nemzetközi törvényszék tekintélyét sérteni.

**„OLLA” GUM. . ?**  
Teljes garanciát nyújt!

**Cséplőgarnitúra**  
legújabb modell, Clayton-Shuttlewort magánjáró kazán, Hofherr és Schranz cséplő, jökarban, teljes felszereléssel, heremagfejítő kosárral  
**eladó.**  
Cím: Tar Mihály, Omor, u. p. Denta

**QUARGLI**  
300 darabos ládikában 350 lei  
150 " " " 200 "  
garant. puha minőség, franco minden postaállomásra.  
**Teavaj, Trappistasajt** és az összes csemegesajtok garant. 1-a minőségben szállít  
Blumm-turógyár Timisoara, Bem-u. 16.